

BK BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
SENIOR SECONDARY CO-ED DAY CUM BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL
ANNUAL EXAMINATION 2024-25

MARATHI

Class : IX
Date : 18.02.2025
Admission No.:

MARKING SCHEME

Duration : 3 Hrs
Max. Marks : 80
Roll No.:

विभाग (अ) वाचन व आकलन गुण (15)

प्र 1 :- (आकलन) अ: अपठित गद्यांश :-

प्र 1 (अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे पर्यायामधून निवडा – (4X1=4)

- 1 ब मासे
- 2 ड महात्मा फुले
- 3 क सावित्रीबाई फुले
- 4 अ दुय्यम

प्र 1 (ब) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा :- (कोणतेही तीन) (3X1=3)

- 1 संत समाज सुधारकांचा जन्म जगाच्या कल्याणासाठी असतो .
- 2 महात्मा फुले यांना समाजातील सर्वच लोकांचा उद्धार ही गोष्ट हवी होती .
- 3 जगाच्या कल्याणा संतांच्या विभूती'.
- 4 महात्मा फुले 1827 साली जन्मले .

प्र 1(क) उता-याच्या आधारे खालील प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा :- (कोणताही एक) (1X2=2)

- 1 महात्मा फुले यांनी स्त्रियांच्या व अस्पृश्यांच्या उद्धारसाठी आयुष्य वेचण्याचे ठरवले कारण समाजात त्यांना दुय्यम स्थान होते. शिक्षनाचा व इतर अधिकार नव्हते.
- 2 महात्मा फुले यांनी आपली पत्नी सावित्रीबाई फुले यांना शिक्षित करून पुण्यातील बुधवार पेठेतील मुलींच्या शाळेत रुजू केले.

प्र 2 (अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे पर्यायामधून निवडा :- (कोणतेही तीन) (3X1=3)

- 1 ब दुधाची
- 2 क खारे वारे
- 3 ड चांदणे
- 4 क फळांचे

प्र 2 (ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :- (कोणतेही तीन) (3X1=3)

- 1 कवीने गोव्याच्या भूमीचे वर्णन केले आहे.
- 2 गोव्याच्या भूमीत आंब्या फणसांची रास आहे.
- 3 गोव्याच्या भूमीत मधाचे नारळ आहे.
- 4 ओलावलेल्या लोचनांनी सागरास आकाश भेटत आहे.

विभाग :- ब (20 गुण)

प्र 3 (अ) सुचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा :- (कोणतेही चार) (4X1=4)

- 1 अ कावेरी
- 2 क शब्दयोगी अव्यय
- 3 क शिवाय
- 4 ड पाच
- 5 क उद्गारार्थी

- प्र 3 (ब) काळ ओळखा व बदला (कोणतेही तीन) (3X1=3)
- 1 अ काका समाज सुधारक होते.
 - 2 वर्तमानकाळ
 - 3 राधा पुस्तक वाचत असेल.
 - 4 वर्तमानकाळ
- प्र 3 (क)सुचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा :- (कोणतेही तीन) (3X1=3)
- 1 अ किती चतुर आहेस तू!
 - 2 आज्ञार्थी वाक्य
 - 3 रामू वार्डट नोकर नाही.
 - 4 प्रश्नार्थी वाक्य
- प्र 3 (ड) समानार्थी शब्द (कोणतेही दोन) (2X1=2)
- 1 ब सत्य
 - 2 ड वृक्ष
 - 3 अ सूर्य
- प्र 4 (अ) विरुद्धार्थी शब्द (कोणतेही दोन) (2X1=2)
- 1 अ व्देष
 - 2 क अंधार
 - 3 ब बोलका
- प्र 4 (ब) लिंग बदला (कोणतेही दोन) (2X1=2)
- 1 ड बैल
 - 2 ब पक्षीण
 - 3 क पुरुष
- प्र 4 (क) वचन बदला (कोणतेही दोन) (2X1=2)
- 1 पुस्तके
 - 2 आकाश
 - 3 वीजा
- प्र 4 (ड) समास ओळखा (कोणतेही दोन) (2X1=2)
- 1 क समाहार द्वंद्व
 - 2 ब द्विगु
 - 3 ब त्रिभुवन

विभाग-क पाठयपुस्तक आधारित (30 गुण)

- प्र 5 (अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (3X1=3)
- 1 लक्ष्मीची
 - 2 ध्यानचंद
 - 3 वर्तमानपत्र
 - 4 औध

प्र 5 (ब) रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा (कोणतेही तीन) (3X1=3)

- 1 शब्द
- 2 गोळीवडेकर.
- 3 कालिदासाच्या
- 4 पोस्ट

प्र 5 क:- खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा:- (1X3=3)

- 1 रेल्वे प्रवासाचे असलेले फायदे – जलद प्रवास,रहदारीची अडचण नाही,सोईस्कर. तोटे—अपुरी सुरक्षाव्यवस्था,रेल्वे दारापर्यंत येत नाही,वैदयकीय सुविधांचा अभाव.
- 2 पक्षी. व मनुष्य अन्न,वस्त्र,निवारा या गरजा समान,आपल्या पिल्लांचा सांभळ
- 3 शिक्षक विद्यार्थ्यांच्या जीवनाला आकार देणारा कुभार,मैत्री व सलोख्याचे नाते.

प्र 5 ड:- वाक्यप्रचारांचा योग्य वापर करून वाक्य पुन्हा लिहा :- (5X1=5)

(गलका करणे / स्वप्न साकार करणे / मन लागणे / आर्जव करणे / खटाटोप करणे)

- 1 गुरुजींच्या चांगल्या शिकवणीमुळे सुजलचे अभ्यासात मन लागू लागले.
- 2 गुरुजी वर्गात नसल्यामुळे मुलांनी वर्गात गलका केला.
- 3 कलेक्टर बनून रामने बाबांचे स्वप्न साकार केले.
- 4 रामने सुट्टीसाठी आपल्या मालकाकडे आर्जव केली.
- 5 चांगले गुण मिळविण्यासाठी राधाने फार खटाटोप केला

प्र 6 अ :- (अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा:- (कोणतेही चार) (4X1=4)

- 1 तिफन
- 2 वीज
- 3 वसंत
- 4 घाणेरी
- 5 ज्ञानदेव

प्र 6 (ब) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा :- (कोणतेही चार) (4X1=4)

- 1 कळस
- 2 आरोग्यदायी
- 3 कोकिळेची
- 4 फळा
- 5 सपन

प्र 6 क) खालील काव्यपंक्तींचे संदर्भासहित स्पष्टीकरण करा:- (कोणतेही एक) (1X3=3)

- 1 कविता—पुन्हा एकदा कवयित्री —प्रतिमा इंगोले
स्पष्टीकरण—मातीत माती एक होऊन म्हणजेच सर्व भेद—भाव विसरून सर्वांनी एकत्र येऊन काहीतरी नवनिर्माण करावे.

किंवा

- कविता—व्यायामाचे महत्त्व कवी—राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
स्पष्टीकरण— व्यायामाने प्रतिकार शक्ति वाढते तसेच स्वावलंबनाची प्रवृत्ति वाढून अंगामध्ये स्फूर्ति कार्य करण्याची येते.

प्र 7 अ स्थूलवाचन :- एका वाक्यात उत्तरे लिहा :- (कोणतेही तीन)

(3X1=3)

- 1 एकशिंंगी गेंडा
- 2 फ्रेंच
- 3 1976 साली
- 4 लक्ष्मणशास्त्री जोशी

प्र 7 (ब) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 40ते 50 शब्दात लिहा :- (1X2=2)

- 1 केशभूषेचे उद्देश -आकर्षकता किंवा सौंदर्य वाढविणे,सामाजीक संकेतानुसार प्रतिकात्मक केशभूषा,अंतर्गत गोष्टी,केस कापणे,केस कुरुळे करणे,धुणे,नीट विंचरणे,सरळ करणे.
- 2 काझीरंगा ही कर्दमभूमी आहे-जोरदार पाऊस,कमरेइतक्या चिखलातून फिरणे अशक्य,सर्वत्र उंच वाढलेले गवत.

विभाग- ड लेखन- (गुण 15)

प्र 8 (अ) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा :-

(1X6=6)

- 1 स्वविचारांचे प्रकटीकरण करण्याची क्षमता -2
- 2 घटनांचा तार्किक विचार -1
- 3 भाषा प्रभावी व सोपी -1
- 4 लेखन प्रसंगानुरूप व संवेदनशील -1
- 5 निबंधाचा योग्य समारोप -1

प्र 8 (ब) मुद्दयावर आधारित गोष्ट लिहा. (शीर्षक आणि तात्पर्य आवश्यक)

(1X5=5)

- 1 कथेचे योग्य शीर्षक -1
- 2 कथेतील संवाद मांडणी -1
- 3 लेखनातील घटनाक्रम -1
- 4 भाषेचा ओघ,पात्र -1
- 5 समारोप, तात्पर्य -1

प्र 8 (क) पत्र लेखन :- (कोणतेही एक)

(1X4=4)

- 1 दिनांक व पत्ता -1
- 2 विषय व संबोधन -1
- 3 मुख्य मायना -1
- 4 समारोप -1

..... समाप्त